

وهلامی شه‌ری بو پرسیار خوینهران

ئاماده‌کردنی : م / خلیل احمد

پۆژی جومعه‌دا هاته مزگه‌وته‌وه له‌به‌ر بی
بارانی داوای له‌پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ کرد
داوای باران بارین بکات ئه‌ویش خوتبه‌ی
ده‌خویند ووتی:

يا رسول الله هلكت الأموال وانقطعت
السبل فادع الله يغثنا فرفع رسول الله ﷺ
يديه ثم قال: اللهم أغثنا (ثلاثاً....)^(۱)

واته: ووتی ئه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ
مال و سامانه‌کانمان نه‌مان و تیاچوون
چاره‌سه‌رمان نه‌ما داوا له‌خوای گه‌وره بکه
بارانمان بو ببارینیت، ئه‌ویش ده‌سته‌کانی
به‌رز کرده‌وه و فه‌رمووی: خوایه بارانمان بو
ببارینه و تیر ئاومان بکه سی جار ئه‌مه‌ی
فه‌رموو.

یان چه‌دیسێ ئه‌و ئافره‌ته‌ی که ئه‌هلی
به‌هه‌شته (عطاء) ی کوری (رباح) ئه‌لی (ابن

(۱) (البخاري ومسلم، وصحيح سنن النسائي: ۱۵۱۸،
وصحيح الكلم الطيب: ۱۶۱).

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام
على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

پرسیار: السلام عليكم ورحمه الله و
برکاته ... من پرسیاره‌که‌م ئه‌وه‌یه که ئایا
چۆنه داوای دوعا له موسلمانان بکه‌یت له
کاتیگدا له فه‌رمووده‌ی پیغه‌مبه‌ردا ﷺ
هاتوو که ئه‌و چه‌فتا هه‌زار که‌سه‌ی به‌بی
لیپرسینه‌وه ده‌چنه به‌هه‌شته‌وه یه‌کیک له
مه‌رجه‌کانیان ئه‌وه‌یه که داوای دوعا
له‌خه‌نگی ناکه‌ن.

وهلام: وعليكم السلام ورحمة الله و
برکاته به‌ناوی خوای گه‌وره و
میهره‌بان، داوای دوعا‌کردن له موسلمانان
دروسته وچه‌ندین به‌لگه‌مان هه‌یه به‌به‌لگه‌ی
ئه‌وه‌ی چه‌نده‌ها که‌س له چه‌نده‌ها کات
وشوینی جیا‌وزدا داوایان له پیغه‌مبه‌ری خوا
ﷺ کردوو، بو نموونه ئه‌و که‌سه‌ی له

پرسینه وه و سزا ئهوا باس له سیفه تیکی تر دهکات دهقی حه دیسه که ش ئه وه یه (ابن عباس) رضی الله عنه ئه لى پیغه مبهرى خوا رضی الله عنه فه رموویه تی:

(... فقیل لی هذه أمتك ومعهم سبعون ألفا يدخلون الجنة بغير حساب ولا عذاب ... فقال هم الذين لا یسترقون ولا یتطیرون ولا یکتونون وعلی ربهم یتوکلون، فقام إلیه عکاشةُ بنُ محصنٍ فقال: ادعُ الله أن یجعلنی منهم، قال: أنت منهم ...)^(۳) الحدیث .

واته: پییان ووتم ئه مه ئوممه ته که ی تویه حه فتا هه زاریان له گه له ده چنه به هه شته وه به بی لی پرسینه وه و سزا ئه وانیش بریتین له و موسلمانانه ی که داواى دوعا به سهردا خویندن له که س ناکه ن و داخ کردن (که وی کردن) به کار ناهینن و باوه پریان به شوم و نه گبه تی نییه و پشت له و شتانه به خوا ده به ستن . له م کاته دا عکاشه رضی الله عنه هه ستا و ووتی ئه ی پیغه مبهرى خوا رضی الله عنه داوام بۆ بکه له خوا له وانهم حیساب بکات ئه ویش فه رمووی تو له وانه یت .

جا دوعا به سهردا خویندیش دروسته خاتو عائیشه (خواى لی رازی بیّت) به سهر

عباس رضی الله عنه پیى ووتم ئایا ئافره تیکت نیشان نه ده م له ئه هلی به هه شت؟ منیش ووتم: به لى، ووتی: ئه م ئافره ته ره ش هه لاتووه بو لای پیغه مبهرى خوا رضی الله عنه پیى ووتوه:

(إني أصرع وإني أتكشّف فادع الله لي، قال: إن شئت صبرت ولك الجنة وإن شئت دعوت الله أن يعافيك، فقالت: أصبر فقالت: إني أتكشّف فادع الله لي أن لا أتكشّف فدعا لها)^(۲).

واته: من نه خوشى په رکه مم هه یه له و کاته ی به سهرم دیت له شم ده رده که ویت بویه داوام له خوا بۆ بکه چاک ببه وه، پیغه مبهرى خوا رضی الله عنه پیى فه رموو: ئه گهر ده ته وی بجیته به هه شته وه به لام ئارام بگریت وه ئه گهر ده ته وی چاک ببیته وه داوات بۆ ده که م له خوا، ووتی: ئارام ده گرم ئه نجا ووتی من له شم به در ده که ویت دوعام بۆ بکه ده رنه که ویت له و کاته دا پیغه مبهرى خوا رضی الله عنه دوعای بۆ کرد .

جا ئه مانه و چه ندين به لگه ی تریش هه ن له سهر دروستیتى داواى دوعای خیرکردن له موسلمانان به لام حه دیسی ئه وانه ی که ده چنه به هه شته وه به بی لى

(۳) (البخاري ومسلم، وصحيح الجامع الصغير: ۳۶۰۴)

و ۳۹۹۹ و ۸۰۷۱) .

(۲) (رواه البخاري: ۵۶۵۲ .)

وہ نایا نہ زر چوئہ و دہبی خووم لیئی بخوم
یان مالہ و ہمان دہتوانن لیئی بخون و ہلامتان
جیگای سو پاسمہ .

وہ لام: بہ ناوی خواوی گہ ورہ و
میہرہ بان، ئہ وہی تو کردووتہ نمونہ یہ کہ لہ
نمونہ کانی نہ زر، ئہ وہش بزانه کہ نہ زر
عیبادہ تیکی کونہ و لہ میژووی ئوممہ تہ کانی
تردا کراوہ بہ لگہش لہ قورئان ہاتوہ
لہ سہر دروسستیئی و ہک خواوی
گہ ورہ دہ فہ رموی:

﴿ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ
نَّذْرٍ فَإِنَّ يَعْلَمُهُ ﴾ (البقرہ: ۲۷۰) .

واتہ: ہہ رشتیکتان بہ خشی بیئت یان
ہہر نہ زر و برپاریکتان دابیئت ئہ وا خوا پیئی
دہ زانیئت .

وہ پیغہ مہری خوا ﷺ:

(من نذر أن يطیع الله فليطعه، ومن نذر
أن يعصه فلا يعصه) (۴) .

نہ زریش بریتہ لہ خو پابہ نہ کردن
بہ عیبادہ تیگہ وہ کہ واجب نییہ لہ شہرعدا
وہ واجبی دہ کہیت لہ سہر خوت .
ئہ وہش بزانه نہ زر دہ بیئت بہ دوو
بہ شہ وہ:

پیغہ مہری خوا ﷺ خویندویہ تی و
پیغہ مہریش ﷺ بہ سہر کہ سی تردا
خویندویہ تی، بہ لام مہ بہ ست ئہ وہیہ ئینسان
خوی داوای نہ کات و ئارامی ہہ بیئت لہ سہر
نہ خوشیہ کان .

داخ کردنیش دروستہ بہ لام نہ کردنی
باشترہ کہ وابوو نہ کردنی ئہ و دوو سیفہ تہ
باشترہ، بہ لام سیفہ تی (طیرة) باوہ پیوون
بہ نہ گہ تی و شومی مانگی سہ فہر یان
پژمین یان کہ رویشک یان ... یان ... ئہ مانہ
دروست نییہ ہہ ندیکیان شیرکن، ئہ وہش
بزانه ہہر لہ م فہرموودہیہ دا ئہ وہ پیوون
دہ بیئتہ وہ کہ داوای دوعای خیرکردن لہ گہ ل
دوعا بہ سہر دا خویندن دوو شتی جیاوازہ
دہ بیئی ئہ م حہ دیسہ ئہ م سیفہ تانہ باس
دہ کات عکاشہ ﷺ داوای ئہ وہ لہ
پیغہ مہری خوا ﷺ دہ کات دوعای بؤ بکات
ئہ ویش بؤی دہ کات کہ وابوو زور پیوون و
ئاشکرایہ .

پرسیار: ماہوستایانی خوشہ ویست
چاوتان ماچ دہ کہم من ماوہیہ ک لہ مہ وہر
گوتہ ئہ گہر لہ تاقی کردنہ وہ کانی
قوتا بخانہ دہرچم ئہ وا مہرپیک دہ کوژمہ وہ
پاشان سو پاس بؤ خودا دہ رچووم نایا ئیستا
من لہ سہرمہ کہ نہ زرہ کہ جی بہ جی بگہم؟

(۴) (البخاری و مسلم عن عائشة، وصحیح سنن النسائي:

۳۸۰۶، وصحیح الجامع الصغیر: ۶۵۶۵) .

یه کهم: نه زری (مشروط) .

دووهم: نه زری (غیر مشروط) .

یه که میان: خوږابه ند کردنه به شتیکه وه له کاتی ده سته وتنی نيعمه تیک یان نه مانی خراپه یهک وهک ئه وهی تو کردووته زانایان ئه م جوړه یان به مه کروه داناوه، به لام ده بیټ وه فای هه بیټ به نه زره که یه وه و نه زره که ی بکات .

دووهم میان: خوږابه ند کردنه به شتیکه وه پیښی پوودانی شت یان پوونه دانی ئه مه ش ده بیټ وه فای هه بیټ و بیکات .

لیخواردن و لی نه خواردنیښی په یوه سته به نیته ئه نجام ده ری .

پرسیار: ئایا دروی مه صله حهت هه یه؟

وه لام: به ناوی خوای گه وره و میهره بان، موسلمان راستگو یه و هه میسه درو ناکات، به لکو هه ر تاوانیک بکات نابیت درو بکات به تایبه تی ئه گه درو کردن له بهر خودی خوئی بیټ، چونکه خوای گه وره فرمان به موسلمانان دهکات به راستگو یه تی:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا

مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ [التوبة: ۱۱۹].

به لام ئه گه درو کردن بو ئیصلاح بوو له نیوان دوو که سدا، پیگه ی پی دراوه وهک پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فه رموی:

(ليس الكذاب الذي يصلح بين الناس فيمني خيراً أو يقول خيراً)^(۵).

مروقه مه به سته چاکسازي و ئیصلاح بیټ له نیوان خه لکدا و بلیټ فلانه که س به باشی تو ی باس کردووه و دوعای خیرت بو ده کات، ئه وه دروسته باواش نه بیټ جا ئه م درویه پیښی ده وتریت دروی ئیصلاح نهک دروی مه صله حهت به مانای ئینسان بو مه صله حه تی خوئی درو بکات وه کو خه لکی نه زان ته فسیری ده که ن .

پرسیار: من ژنم به لام زوربه ی شه وان وهک پیاو شهیتانی ده بم واته شهیتان پیم پی ده که نی، ئایا ئه و کاتانه غوسلم له سه ره؟ هیوادارم وه لامم بده نه وه خوا خیرتان بنوسی .

وه لام: به ناوی خوای گه وره و میهره بان، له ش گران بوون توشی پیاوان و ژنانیش ده بیټ، و شتیکی ئاساییه مروقه پیښی تاوانبار نابیت به مه رجیک مروقه خوئی هه ولی ئه وه نه دات، وه هه ولی ئه وه بدات

(۵) (متفق علیه، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۵۳۷۹،

ومشكاة المصابيح: ۵۰۳۱).

**پرسیار: مامۆستایانی به ریز چه ند
پرسیاریکم هه یه:**

۱ / نایا تا چ رادهیه ک دروسته پیش
مردنی خوت قوماش بۆ کاتی کفن کردن
بکری؟

۲ / خوای په روهردگار چوون
لیپرسیینه وهی مندالی نه و هوز و تیرانه
دهکات که پیش هاتنی پیغه مبه ران ژیاون؟
۳ / نایا چ کاتی ک نوێژ به دانیشتنه وه
دروسته؟

۴ / به ریزتان ناماژه تان لیداوه که
بۆینباخ دروست نییه، به لام له قوتا بخانه
به زور پیمان ده به ستن گونا هبار ده بین؟
۵ / حوکمی نه و دایک و باوکانه چیه
که جیاوازی ده که ن له نیوان
منداله کانیاندا؟

وه لام: به ناوی خوای گه وره و
میهره بان:

* کفن کپین پیش مردن هیچ
به لگه یه که نییه قه ده غه ی بکات، بۆیه
دروسته به مهرجیک هیچ جوړه بیروباوه پیکي
له سه ر بنیات نه نریت، واته: ته نها چه لاله .

* مندالانی کافر له پوژی قیامه تدا
خوای گه وره زیندویان ده کاته وه و
پرسیاریان لی ده کات هه ر کام وه لامي

دوای ده ست نوێژ و زیکر کردن و
به کارهینانی ئادابه کانی خه و بخه ویت، به لام
ئه گه ر هه ر تووش بوو ئه و کاته تا وانبار
نابیت ئه نجا بۆ مه سه له ی غوسل ده بیت
ته ماشا بکات نایا (مینی) دابه زیوه یان نا
ئه گرنا ته نها خه ون بووه ئه وه غوسلی
له سه ر نییه، به به لگه ی چه دیسی (أبو سعید
الخدري) رضی الله عنه که ئه لی: پیغه مبه ری خوا ﷺ
فه رموویه تی:

(الماء من الماء) ^(۶) .

واته: ئاوی غوسل واجبه بۆ ئاوی (مینی) .

وه (أم سلمة) (خوای لی پازی بیت)
ده گپریتته وه که (أم سليم) (خوای لی پازی
بیت) ووتوویه تی ئه ی پیغه مبه ری خوا ﷺ
خوای گه وره له به یانکردنی چه قدا شه رم
ناکات، نایا ئه گه ر ئافره ت خه ونی له ش
گرانی بینی غوسلی له سه ر واجبه؟ ئه ویش
فه رمووی:

(نعم إذا رأَت الماء) ^(۷) .

واته: به لی ئه گه ر ئاوی بینی .

(۶) (مسلم، وصحيح الجامع الصغير: ۲۳۲۹، وصحيح

سنن النسائي: ۱۹۹) .

(۷) (رواه الشيخان، وانظر: صحيح سنن ابن ماجه:

۶۰۰، وصحيح سنن النسائي: ۱۹۷) .

له گهردنى دايك و باوكدا و دليان پاكه و
گه وه ريكي گران به هان و پاك له هه موو
نه قش و خه تيک هه موو شتيك و هه رده گرن و
هه موو شتيك كاريان تي ده كات بويه له سهر
دايكان و باوكان پيويسته زور به ورياييه وه
مامه له يان له گه لدا بكن، پيغه مبهري
خوا ﷺ ده فهرموى:

(اعدلوا بين اولادكم، اعدلوا بين
اولادكم، اعدلوا بين اولادكم) (٩).

ئيمامى بوخارى فه رموده يه كمان بو
ده گيريتته وه له نوعمانى كورپى
به شيره وه ﷺ كه ئه لى: باوكم شتيكى پى
دام بو خوم، دايكم (عمرة) ي كچى (رواحه)
ووتى: من رازى نابم تاوه كو پيغه مبهري خوا
ﷺ نه كه يته شايه ت، ئه ويش رويشت بو لاي
پيغه مبهري خوا ﷺ و ووتى: من شتيكم
به خشيوه به كورپه كه م له (عمرة) ي كچى
(رواحه) جا داواى لى كردوم ئه ي
پيغه مبهري خوا ﷺ تو بكم به شايه ت،
پيغه مبهري خوا ﷺ فه رموى:

(أعطيت سائر ولدك مثل هذا؟).

دروستيان دايه وه ده يان خاته به هه شته وه
ئه گهر نا ئه وه بو دوزه خه .

* نويژ كردن به پيوه (به راوه ستان)
واجبه له سهر كه سيك تواناي هه بيت، ئه گهر
نه يتوانى به دانيشتنه وه نويژ ده كات له بهر
فه رموده كه ي پيغه مبهري خوا ﷺ كه
ده فهرموى:

(صل قائماً فان لم تستطع فقاعداً فان لم
تستطع فعلى جنب) (٨).

واته: به راوه ستان نويژ بكه ئه گهر
نه توانى به دانيشتويى ئه گهر نه توانى
به پاله وه .

* بوينباخ له مل كردن كارى
موسلمان نيبه، ئاموژگارى هه موو لايه ك
ده كه م به كارى نه هينن له بهر ئه وه و ئه نجا
شتيكي بى سووده، به لام ئه گهر به زور
به خويندكاره كان كرا له وانه يه تاوانبار نه بن
ههر چه نده وا چاكتره نه يبه ستن و داوا له
ماموستايان و لئيرسراوانى په روه رده بكن
ئو شته يه هه لگرن له سهر خويندكاران .

* دايك يان باوك ده بى دادپه روه ر
بيت و جياوازى نه كات له نيوان
منداله كانيدا، چونكه ئه و مندالانه ئه مانه تن

(٩) (رواه أبو داود والنسائي، وصححه الشيخ الألباني في:

صحيح سنن النسائي: ٣٦٨٧، وصحيح سنن أبي داود:

٠ (٣٥٤٤)

(٨) (رواه البخاري وأبو داود وأحمد، وانظر: صحيح سنن

ابن ماجه: ١٢٢٣، وصحيح الجامع الصغير: ٣٧٧٨).

حرامه و یه‌کیکه له تاوانه گه‌وره‌کان، خوی
 گه‌وره ده‌فه‌رموی: ﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ
 أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ
 أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى
 أَبْصَارَهُمْ﴾ [محمد: ۲۲ - ۲۳] .

واته: ئایا ئیوه به‌ته‌مان ئه‌گه‌ر له‌غه‌زا
 پشت هه‌ل بکه‌ن، یاخود ده‌سه‌لاتان که‌وته
 ده‌ست تووی ئازاوه و فه‌ساد وتاوان له
 زه‌ویدا بچینن و هه‌رچی په‌یوه‌ندی
 خزمایه‌تیش هه‌یه بیبچینن و له‌ناوی به‌رن .
 پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌فه‌رموی:

(لا يدخل الجنة قاطع) ^(۱۱) قال سفیان فی
 روايته: یعنی قاطع رحم .

واته: ئه‌وه‌ی په‌یوه‌ندی خزمایه‌تی
 ده‌پچینن ناچیتته به‌هه‌شته‌وه، ئه‌مه‌ش
 به‌پاستی هه‌ره‌شه‌یه‌کی زور گه‌وره‌یه و ده‌بی
 موسلمان له‌به‌رامبه‌ر ئه‌م مه‌سه‌له‌گرنگه‌دا
 به‌پئی پینماییه‌کانی ئیسلام په‌فتار بکات
 که‌فه‌رمان ده‌که‌ن به‌گه‌یانندی په‌یوه‌ندی
 خزمایه‌تی، به‌لکو پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ
 فه‌رمویه‌تی:

(إن أبر البر أن يصل الرجل أهل وُدِّ أبيه) ^(۱۲) .

ئایا به‌هه‌موو منداله‌کان به‌قه‌د ئه‌وه‌ت پی
 به‌خشیون؟ ووتم نه‌خیر فه‌رموی:
 (فاتقوا الله واعدلوا بين اولادكم)،
 قال فرجع فرد عطيته .

واته: فه‌رموی له‌خوا بترسن جیاوازی له
 نیوان منداله‌کانتاندا مه‌که‌ن، ئه‌ویش
 گه‌پایه‌وه و شته به‌خشاوه‌که‌ی گه‌پانده‌وه .
 جا ته‌نانه‌ت له‌ماچ کردنی منداله‌دا
 پیشینان به‌یه‌کسانی ماچی منداله‌کانیان
 کردوه چ کچ بن یان کور .
 (إبراهيم النخعي) ئه‌لی:

(كان السلف يستحبون التسوية بين الأولاد
 حتى في القبلة) ^(۱۰) .

واته: پیشینان یه‌کسانیان له‌نیوان
 منداله‌کاندا به‌چاک زانیوه ته‌نانه‌ت له‌ماچ
 کردنیشدا .

**پرسیار: من ته‌مه‌نم ۲۱ سائه بؤ
 ماوه‌ی ۴ سائه سه‌ردانی خزمه‌کانم نه‌کردوو
 به‌لام ئه‌وان سه‌ردانم ئه‌که‌ن ئایا حوکم
 چیه‌؟**

وه‌لام: به‌ناوی خوی گه‌وره‌و
 میهره‌بان، سه‌ردان و به‌سه‌رکردنه‌وه‌ی
 خزمان وگه‌یانندی (صلة الرحم) ه‌و حه‌قیکی
 شهرعی خزمه به‌سه‌ریه‌که‌وه و پچراندنی

(۱۱) (متفق علیه، وانظر: مشکاة المصابیح: ۴۹۲۲،
 وصحیح الجامع الصغیر: ۷۶۷۱) .

(۱۰) (بیوانه: تحفة المودود، لاپه‌ره: ۱۳۹) .

أن يسأل النبي ﷺ لمكان ابنته فسأل فقال: توضأ واغسل ذكرك^(۱۳).

پرسیار: من وهكو كچيكي موسلمان و داپوشراو رۇژانه دهوامم ههيه ئايا جائيزه به تهنيا له گهل شوفيردا بيت؟ چونكه ئاوا بوم رپكه وتوووه كهس له نزيك مالممان نييه تاها توچوي له گهل بكه؟

وهلام: به ناوى خواى به خشندهى ميهره بان: به تهنيا بوون له گهل نامه حره مدا يان به تهنيا پوشتن و سه فه ركردن له گهل كهسى نامه حره مدا وهك شوفير و فه رمانبه ر و ... هتد دروست نييه، وه مه ترسى خراپى لى ده كريت، پيويسته كهسى موسلمان كه مته رخمى نه كات له م مه سه له يه دا، چونكه هه ولى خراپه ده دات به تاييه ت ئافره تى داپوشرا و به دين دوژمنى زوره و هه ولى زياتر هه يه بو له كه دار كردنى، خواى گه وره ئافره تانى موسلمانان له به لا پاريزيت .

پرسیار: السلام عليكم ورحمة الله وبركاته، براياني به ريزم ماموستاياني خوشه ويست سلاوى خواتان لى بيت وهكو هه موو جارئك نه مجارهش پرسياريكم هه يه گه ر بكرت وهلامى بده نه وه خيرتان ده گات،

واته: باشتري چا كه نه وه يه سه ردانى خوشه ويسته كانى باوكت بكه يت، جا زوو په شيمان بينه وه له م جو ره تاوانانه، خواى گه وره يارمه تى ده رى هه موو لايه كمان بيت .
پرسیار: جياوازي له نيوان (مى) و (مذى) چي يه كاهه يان غوسلى ده وييت؟ وه له چ كاتي كدا مروفت توشيان ده بيت واته ده يان بييت؟

وهلام: به ناوى خواى گه وره و ميهره بان: مه نى به و ئاوه ده وترت كه تووى تيايه و خواى گه وره ئاده ميزادى لى دروست كر دووه، به لام (مذى) ئاويكى سپى لينجه له كاتى بيركر دنه وه له جووتبوون، يان كاتى ده سته بازى له گهل ئافره تاندا داده به زى زور جار مروفت هه ست به ده رچوونى ناكات له پياوان و ئافره تانيشدا هه يه، به لام لاي ئافره تان زورتره، جا مه نى خوى پاكه به لام له ش گران ده كات، (مذى) پيسه به ئيتيفاقى زانايان، به لام له ش گران ناكات، واته غوسل واجب نابيت به لام بو مه نى غوسل واجب ده بيت، به لگه ش له سه ر (مذى) فه رموده ي (على) يه ﷺ كه ده فه رموى: (كنت رجلاً مذاءً فأمرت رجلاً

(۱۳) (رواه البخاري، وانظر: مشكاة المصابيح: ۳۰۲).

(۱۲) (صحيح الجامع الصغير: ۱۵۲۵).

که‌وا بوو پیویسته موسلمان ئه‌و کاره نه‌کات، وه‌نابیت خوی بدات به‌دهستی (نه‌فس) یه‌وه وه‌پیویسته یه‌کسه‌ر ئه‌و کاره واز لی بهینیت چونکه‌ گونا‌هه .

پرسیار: بیگومانم له‌وه‌ی که ئیسلام جوانترین به‌رنامه‌ی ژیا‌نه به‌لام ئایا بوونی که‌نیزه‌ک زولم نییه له‌ نافرته‌؟

وه‌لام: به‌ناوی خ‌وای گه‌وره‌و میهره‌بان، به‌لی ئیسلام جوانترین و ته‌واو ترین به‌رنامه‌یه له‌ه‌موو خ‌اله‌کانیدا له‌ بیروباوه‌ر و شه‌ریعه‌ت و ئاکاره‌کاندا هه‌روه‌ها له‌ مه‌سه‌له‌ی که‌نیزه‌کدا باشترین چاره‌سه‌ری داناوه بۆ ئه‌و ژنانه‌ی که‌ئایینی خ‌وایان هه‌لنه‌گرتوو و دژایه‌تی به‌نده‌کانی خ‌وایش ده‌که‌ن که‌له‌ جه‌نگدا ده‌گیرین باشترین چاره‌سه‌ر ئه‌وه‌یه بدرین به‌پیاوانی موسلمان، له‌ کوفر و شیرک و کاری خ‌راپ پرزگار بکری‌ن . ئه‌نجا ئیمه‌ ده‌بی ئه‌وه‌ش بزانی‌ن ئه‌و نافرته‌تانه جه‌نگیان کردوو و له‌ جه‌نگدا گیران به‌هه‌ر پیوه‌ریکی تر بیت جگه له ئیسلام ده‌کوژرین، به‌لام ئیسلام ده‌یانکات به‌هاوسه‌ر له‌گه‌ل موسلمانان وه به‌شیوه‌یه‌کی واقعی‌ش ئیسلام ئه‌م پرۆژه‌یه‌ی جی به‌جی کردوو دایکی زۆریک له‌ زانایانی ئیسلام که‌نیزه‌ک بوون و پاشان موسلمانیش

تا چه‌ند خه‌وتن له‌سه‌ر سک حه‌رامه‌، وه ئه‌گه‌ر حه‌رامه‌ بۆچی حه‌رام کراوه‌؟ وه‌ من زۆر له‌میژه‌ وا ده‌نووم ناتوانم به‌شیوه‌یه‌کی تر بنووم ئایا چ بکه‌م باشه‌ گونا‌ه‌بار ده‌بم؟ زۆر سوپاستان ده‌که‌م خوا جه‌زاتان بداته‌وه .

وه‌لام: به‌ناوی خ‌وای به‌خشنده‌ی میهره‌بان، خه‌وتن له‌سه‌ر سک نه‌هی لی‌کراوه‌، وه‌ پ‌واله‌تی ده‌قه‌کانیش ئه‌وه ده‌گه‌یه‌نن ئه‌و جو‌ره خه‌وتنه حه‌رام بیت پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ فه‌رموویه‌تی: وه‌ک ریوایه‌ت کراوه له (قیس) ی کوری (طخفة الغفاری) له‌باوکییه‌وه ئه‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ به‌سه‌رمدا هات من له‌ مزگه‌وتدا له‌سه‌ر سکم خه‌وتبوم به‌پی‌ی خه‌به‌ری کردم‌ه‌وه و فه‌رمووی:

(ما لك ولهذا النوم هذه نومة يكرها الله أو يبغضها الله) (١٤).

وه‌له (أبو ذر) وه‌وه ﷺ ئه‌لی پیغه‌مبه‌ر ﷺ به‌لامدا تیپه‌ری من له‌سه‌ر سکم خه‌وتبوم به‌پی‌ی خه‌به‌ری کردم‌ه‌وه، و فه‌رمووی:

(يا جندب إنما هذه ضجعة أهل النار) (١٥) .

(١٤) (صحيح ابن ماجة للشيخ الألباني: ٣٠٠٠).

(١٥) (صحيح سنن ابن ماجة: ٣٠٠١).

۲- دهرزی لیڈانی ئافره تان له لایه ن
پیاوانه وه حه رامه یان نا، چونکه نه گهر
عیاده ت هه بوو زور توشی نه م حاله تانه
دهبی...؟!

وه لام: به ناوی خوای گه وره و
میهره بان:

۱- به کارهینانی شتی حکومت بو
به رزه وهندی تاکه کسی نه گهر ریگه پی
نه دراو بیئت له لایه ن حکومت وه یان زیانی
هه بیئت بو نه و که ره ستانه نه و ا دروست نییه،
رئیسای کارپیکراو له م مه سه له یه دا حه دیسی
ئیمامی (مسلم) ه که پیغه مبه ری خوارالله
ده فهرموی:

(المسلمون عند شروطهم) الحدیث،
زانایان له م فهرمووده یه چه ندین ریسایان
ده رهیناوه له وانه: (المعروف عرفاً كالمشروط
شروطاً) نه گهر باو و ابوو نابی که ره سته ی
حکومت به کار بیئت نه و ا وه نه و ایه
حکومت مهرجی دانابیئت له سهرت که نابی
نه و که ره ستانه به کار بهینیت .

۲- دهرزی لیڈانی ئافره تان له لایه ن
پیاوانه وه یان به پیچه وانه وه نه م به پی
زه وره ته نه گهر ئافره تان نه بوون بو پیاو
دروسته نه و کاره بکات، چونکه پاراستنی
ژیانی مرؤف گه وره تره له بینینی

بوون، جا نه ک نه م زولم بیئت به لکو
په حمه تیکی زور گه وره یه و جیاوازییه کی
زور باشه له نیوان پیاوان و ژناندا که له
جه نگدا ده گیرین .

پرسیار: سه ره تا زور سوپاسی نه و
سایته جوانه تان لی ده که م پرسیاره که م
نه وه یه مزگه وتیک لای مالمانه ناچم بو
جه ماعه ت، چونکه که سانیکی عنسوری
تیدایه مه به ستم نه وه یه خو پهرستن خو یان
به خاوه نی مزگه وته که ده زانن نایا گونا هبار
ده بم سوپاس بو وه لام دانه وه تان .

وه لام: به ناوی خوای گه وره و
میهره بان، رویشتن بو مزگه وت بو
نه نجامدانی نویره فهره کان واجبه و ده بیئت
موسلمان نویره کانی له مزگه وتدا بکات،
نه نجا نویره له مزگه وت کردن دروشمیکی
ئاشکرا و گه وره ی موسلمانانه و نابیئت له بهر
هیچ هویه که له ده ست بدریئت، وه پیویسته
خومان له فیله کانی شه یان پپاریزین چونکه
نه و به چه ندین ریگه ریگه مان لی ده گریت
خوای گه وره په نای هه موو لایه کمان بدات .

پرسیار:

۱- نایا به کارهینانی مومته لاکاتی
حکومت تا چه ند حه لال و حه رامه، وه ک
به کارهینانی کومبیوتهر و ته له فون و
نوتومبیل... هتد، بو مه به سته خوت؟

عهورهتی^(۱۶)، بهلام دهبیئت موسلمانان
 کهمتهرخهمی نهکن و به ئاسانی ئەم
 مهسهلهیه وهرنهگرن، چونکه سهر دهکیشتی
 بۆ شتی تر، ئەمەش دروسته ئەگەر پېگه
 چارهی تر نهبوو .

**وصلی اللہ علی نبینا محمد وعلی
 آلہ وصحبہ وسلم .**

سایتی بههشت

www.ba8.org

1429 کۆچی

(۱۶) لهم حالته پشدا جاری وا ههیه دهتوانریت حه ب
 یاخود شروب بهکار بهینریت وجیگای دهرزیبه که
 دهگریته وه وئافرهت ناچار نابیت بهوهی که پیاو
 دهرزی لی بدات، به پیچه وانهی زۆریک له ئافرهتان که
 ئاسانکاریان کردوه لهم بواره دا و بۆ نه خوشیه کی
 ئاسایی جاری وا ههیه بۆ سهر ئیشهیه ک ریگا بهخویان
 دهدن که پیاو دهرزییان لی بدات ودهلین زهرووره،
 ئەم شیوازانه هیچ زهرووره تیکی تیدا نییه با ئاگادار بن
 وتهقوای خوا بکن .